

Protokoll funktionshinderrådet

Närvarande:

Ordförande	Torbjörn Dacke (HSO/FUB)
Ledamöter	Gunilla Antemar (HSO/Neuro) Niklas Bjurström (HSO/Epilepsi föreningen i Stor-Stockholm) Nils Duwähl (DHR) Elsa Brunemalm (SDF) ledamot Micaela Kedhammar (Attention)
Tjänstemän	Lina Blombergsson, socialförvaltningen Lisa Gagnerud, socialförvaltningen Therese Englund, socialförvaltningen Anna Colliander, socialförvaltningen Emelie Lif, socialförvaltningen Linda Hamnes, äldreförvaltningen Håkan Andersson, överförmyndarförvaltningen Philip Stewén, borgarrådssekreterare Alexander Ojanne (S), socialnämndens ordförande Jan Jönsson (L), socialnämndens vice ordförande

Frånvarande Gunnar Sandström (SRF)

Justerare Gunilla Antemar (HSO/Neuro)
Torbjörn Dacke (HSO/FUB)

Sekreterare Therese Englund, socialförvaltningen

Tidpunkt:

Den 7 december 2023 klockan 14:00-16:00.

Förmöte för rådets ledamöter och ordförande startade klockan 13:30.

Plats:

Digitalt via Zoom X

Bilagor

Bilaga 4.1 – Funktionshinderråd 7 dec 2023.pptx

Socialförvaltningen

Besöksadress: Storforsplan 36
Postadress: Box 44, 123 21 Farsta

E-post: socialforvaltningen@stockholm.se
Telefon: 08-508 25 000

1. Godkännande av föredragningslistan

Den utsända dagordningen godkändes.

2. Val av justerare och tid för justering

Torbjörn Dacke och Gunilla Antemar utsågs att justera dagens protokoll. Justeringar ska vara klar måndag förmiddag den 11 december 2023.

3. Alexander Ojanne (S) och Jan Jönsson (L) (socialnämndens presidium)

Gästar rådet för att svara på rådets frågor.

Rådets första fråga:

Rådet gärna vill allmänt höra vilka utmaningar på funktionshinderområdet presidiet ser på kort sikt under år 2024 och gärna också på lite längre sikt.

Alexander Ojanne berättar att staden är i en ekonomisk ganska tung period generellt. Skulle arbetslösheten sticka iväg och vi inte får bukt på inflationen kommer vi få finansiella problem på kort sikt. Samtidigt tycker han att de tagit lite höjd för detta i budgeten, utan några effektiviseringskrav. Han menar på att det inte är en expansiv budget som de lagt för 2024 men inte heller några neddragningar trots ett ganska kärvt ekonomiskt läge.

Alexander Ojanne fortsätter berätta att byggkonjunkturen och lokalförsörjningen generellt kommer vara ett problem på längre sikt om de inte lyckas få ett grepp om det. Han tycker att den planen som ligger är bra, men att när man lägger budget så är det ju alltid en prognos och man får hoppas stämmer överens med framtiden.

Jan Jönsson berättar att han instämmer med Alexander Ojanne om att budgeten för 2024 ser bättre ut än för 2023. Det Jan Jönsson ser som ett fortsatt problem att det inte är särskilt många som vill vara med i stadens LOV, det är ju ett problem för stadens funktionsnedsatta då man inte får samma valfrihet som andra får. Detta är ju ett långvarigt problem som varit även under förra mandatperioden men något som han ser behöver förändras och ses över på kort sikt.

Det Jan Jönsson ser som bekymmersamt är trygghetsfrågorna för funktionsnedsatta, något som är ett påtagligt problem under trygghetsundersökningar, att funktionsnedsatta upplever en så pass högre brottutsatthet. Han anser att det är något man behöver undersöka orsaken till för att kunna jobba med på rätt sätt.

På längre sikt ser Jan Jönsson att byggtakten nu är ganska kraftigt bromsad på grund av det allmänna läget i landet, vilket gör att även bygget av LSS bostäder stannat upp.

Rådet undrar varför det är ett svagt intresse att gå med i LOV. Rådet har även svårt att se ett slut på trygghetsproblemet.

Jan Jönsson berättar att en problematik med det svaga intresset för att gå med i LOV är att Stockholm till skillnad från många andra kommuner inte har någon indexeringsnivåerna för framförallt gruppbofastäder där problemet är stort. Han berättar att inom daglig verksamhet finns det många aktörer som är anslutna till LOV. Bland annat äldreomsorgen i Stockholm är kopplat till OPI, där man får höjd ersättning beroende på hur ekonomin utvecklar sig. Han tror att man kanske behöver kolla på frågan och kanske titta på prissättningen.

Jan Jönsson förklarar att trygghetsfrågan delvis är en polisiär fråga. Han informerar att han och Alexander Ojanne kommer ta med sig frågan vidare.

Rådet undrar om man kanske kan starta upp ett samarbete med verksamheterna som inte vill gå med i LOV för att försöka ta reda på vad problemet är.

Alexander Ojanne berättar att problemet är att det finns en underetablering, vilket gör att även om man inte går med i LOV så får man sina platser fyllda då staden måste placera personerna och då blir det en placering som går på en individuell prislista. Vilket gör att det blir betydligt dyrare för staden att placera, men företaget tjänar mycket mer pengar på det.

Alexander Ojanne berättar också att vi är utelämnade att göra på detta sätt då det inte finns några andra platser att köpa. Hade det varit en mer fungerande marknad och ett större utbud av placeringar funnits hade det blivit en konkurrens men företagen vet att företagen får placering ändå och det blir ett sätt att tjäna pengar på för företagen.

Jan Jönsson berättar att han läste i förslaget till ett nytt verksamhetsprogram att man vill pröva att göra idéburna verksamhet alltså sådana som inte har ett vinstintresse. Han vet inte om det går att kombinera med LOV men den idén tycker han och liberalerna är väldigt bra då de tycker att det är bra att få in mer stiftelser och kooperativ eller liknande då de ofta har ett rätt genuint engagemang i det de gör och där kanske man kan hitta spännande lösningar.

Alexander Ojanne berättar att vi ser att i den mätningen som gjorts nu att tryggheten ligger ganska still. Den går varken upp eller ner i staden generellt, men för dem som är funktionsnedsatta har otryggheten gått upp och tryggheten gått ned.

Alexander Ojanne berättar att de också kommer att samla funktionshinderrörelsen till rundabordsamtal för att ha dessa diskussioner. Han vill gärna att ledamöterna i detta råd tar med sig frågan tillbaka till sina organisationer. Vad kan staden göra för att motverka otryggheten hos de funktionsnedsatta?

Rådet ställer frågan om att man kanske under trygghetsvandringar kan engagera medborgarna i frågor som bidrar till tryggheten för de funktionsnedsatta?

Alexander Ojanne tycker att det skulle vara spännande att göra trygghetsvandring riktat mot de med funktionshinder.

Rådets andra fråga till presidiet är att de gärna skulle vilja höra hur man ser på "Tillgängliga trottoarer och gångbanor", under den rubriken står det tydligt på stadens hemsida att trottoarer och gångbanor alltid ska vara säkra och framkomliga, sandade, saltade, sopade etc.

I år - liksom tidigare år - är cykelbanorna rena och fina medan snön får ligga kvar på trottoarerna.

I ett längre perspektiv innebär detta för våra målgrupper risk för isolering och därmed risk för psykisk ohälsa.

Det är många som på grund av att de använder t ex rullator eller rullstol inte kan gå ut när trottoaren inte underhålls när det har snöat.

Rådet tycker det är viktigt att belysa sambandet mellan psykisk ohälsa och ofrivillig isolering hemma. Att kanske inte möta någon annan människa under en längre tid. Bara en sådan sak som att själv kunna gå och handla är en viktig del i både fysisk och psykisk hälsa.

Rådet vet att snöröjningen är upphandlad och inte görs av staden men tänker att frågan är större än så.

Alexander Ojanne håller med om att det inte är tillräckligt bra snöröjning men menar också på att Stockholms stad är en väldigt komplex stad att snöröja med tanke på täta, små, många och befolkade gator. Ett problem som har varit är att det har varit två olika upphandlingar, en för cykelbanor och en för gångbanor. Upphandlingen för cykelbanor har skött väldigt bra. Sedan finns det problem med att sopsalta trottoarer då det är ett problem för stadens hundar då deras tassar inte mår bra av saltet.

Rådet berättar om att man i Västerås använder spillvärme från deras fjällvärmeverk som går i ledningar under trottoarer och

cykelbanor, vilket innebär att de inte behöver snöröja. Rådet undrar kan man tänka annorlunda och möjligtvis tänka lite så som Västerås gjort?

Alexander Ojanne är medveten om hur Västerås gjort påpekar också att han inte är rätt person att svara på detaljfrågor för snöröjningen i Stockholms stad. Han tror att det är lättare i en mindre stad att se till att snöröjningen fungerar. Han menar också på att det skulle innebära en väldigt stor kostnad för Stockholm stad att behöva gräva upp alla trottoarer då det är ett stort område med många centrum, så många olika bostadsområden vilket gör det mer komplex. Alexander Ojanne tycker att fråga är viktig. Han och Jan Jönsson tar med sig frågan till kollegorna på Trafiknämnden och uppmanar rådet att också ta kontakt med dem.

Rådet hälsar att det är en fråga som lyfts med trafiknämnden redan men att det håller med om att det borde lyftas igen.

Rådet tackar presidiet för att de kom till dagens möte och för den öppna dialogen.

4. Anna Colliander (utredare, socialförvaltningen)

Gästar rådet för att berätta om Boendeplan 2023 och 2024.

Anna Colliander visar ett bildspel (se bilaga 4.1)

Anna Colliander berättar att boendeplanen 2023 - 2033 blev antagen av socialnämnden i maj detta år och den har varit uppe för beredning hos kommunstyrelsen i oktober.

Socialförvaltningen har påbörjat arbetet med nästa års boendeplan.

Anna Colliander fortsätter med att berätta de har gjort ett dokument som fungerar som en vägledning för skribenterna på stadsdelarna. Den fungerar som en vägledning för de frågor som ska fyllas i till socialförvaltningen. Vägledningen brukar socialförvaltningen presentera på ett uppstartsmöte med stadsdelsförvaltningarna. På uppstartsmötet går man igenom föregående års resultat, frågorna inför nästa år boendeplan och även har en utvärdering.

Varje år beställer socialförvaltningen en prognos över behovet av bostäder med särskild service från Sweco. Sweco's nya prognos för nästa år beräknas vara klar i mitten av december 2023.

Det som är nytt är att socialförvaltningen även beställt en prognos på boende med särskild service för barn och ungdomar inom LSS och stödboenden för socialpsykiatriens målgrupp. När Sweco's prognos är klar skickas den ut till stadsdelsförvaltningarna som ett underlag i deras arbete.

Den 16 februari kommer stadsdelsregionerna att lämna in sina boendeplaner till socialförvaltningen så att de kan sammanställa en stadsövergripande boendeplan.

Utifrån prognosen i boendeplan 2023 kommer staden nå målet om bostäder med särskild service för personer i behov inom en tioårsperiod.

Rådets kommentarer:

Rådet är positiv till att det inom en tioårsperiod är möjligt att nå målet om bostad med särskild service.

Anna Colliander har tagit med sig några frågor till rådet: Socialnämnden ska utreda förutsättningarna för att starta bostad med särskild service för barn och unga inom LSS. De flesta

bostäder med särskild service för barn och unga ligger i friliggande hus. I Stockholm är det svårt att hitta tomt att bygga friliggande bostäder på. Hur ser rådet på att bygga bostäder för barn och unga inom LSS i stadsmiljö, exempelvis på bottenplan med uteplats?

Än finns inga servicebostäder för socialpsykiatrins målgrupp. Utformningen för en servicebostad inom LSS är cirka 12 lägenheter samt gemensamhetsutrymme. Hur ser rådet på antal lägenheter kopplade till servicebostaden?

Det är nu möjligt för privata aktörer att ansluta till LOV med friliggande gruppboende i länet. En friliggande gruppboende har hittills anslutit. Fördelar och nackdelar för olika målgrupper att bo i länet?

Rådet lyfter vikten av att lägenheterna måste vara ljusa och med i alla fall några soltimmar varje dag. Rådet tycker också att det är av stor vikt att det ska vara helst mindre än 300 meter till närmsta grönområde för att det ska vara lättare att komma ut och inte bli isolerad.

Rådet vill också framföra att behoven och önskemålen för barn och unga ser olika ut i olika åldrar. Som barn kanske det är viktigast att ha en gunga nära boendet medan man som ung kanske tycker att det är viktigt att det finns en balkong/uteplats att nyttja.

Rådet tror att cirka tolv lägenheter är en bra mängd för serviceboendena för socialpsykiatrins målgrupp. Rådet tror också på att inte ha någon påtvingad gemenskap men att det ska finnas en gemensam yta.

Anna Colliander berättar att de flesta som flyttar till en bostad med särskild service är runt 16-17 års ålder, men att åldersspannet kan vara upp till 21 år.

Anna Colliander tackar för rådets svar på hennes frågor, något hon kommer att ta med sig i det fortsatta arbetet med boendeplanen.

Rådet tackar Anna Colliander för att hon kom och gästade rådet.

5. Genomgång av föregående protokoll

Protokollet läggs till handlingarna.

Rådets kommentarer:

Rådet tackar för ännu ett bra och utförligt protokoll med en tydlig struktur och för att det är lätt att se vad rådet har sagt och vad tjänstemännen svarat.

6. Socialnämnden

6.1. Föredragningslista socialnämnden 2023-12-12

6.1.6. Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2028

Rådets kommentarer:

Rådet tycker att programmet är mycket bra men väldigt "allmänt" och önskar att få ta del av tillämpningsanvisningarna med förslag på indikatorer.

Lisa Gagnerud hälsar att hon inte är säker på hur processen ser ut men att hon kommer att undersöka frågan med funktionshinderombudsmannen Astrid Thornberg till nästa sammanträde.

6.1.12. Genomlysning av Stockholms stads användning av sociala lägenheter inklusive utredning om boenden för komplexa målgrupper

Rådets kommentarer:

Rådet önskar krav på fastighetsägaren om att redovisa om personerna blir uppsagda eller om de säger upp sina bostäder själva, eftersom det inte fanns noteringar på detta för 47 %.

6.1.13. Möjlighet att fatta beslut för längre tidsperioder i syfte att öka framförhållningen för brukare och utförare

Rådets kommentarer:

Rådet har läst att handläggarna bör ta kontakt med den enskilda personen som har insatsen i god tid, men i verkligheten är det den enskilde som jagar handläggaren när beslutet går ut. Något som kan vara väldigt svårt för den enskilde eftersom det sker byten av handläggare ofta i stadsdelarna. Rådet vill gärna se att besluten är fleråriga eller tillsvidare.

Rådet anser att det ska finnas möjlighet att delta i Daglig verksamhet även efter uppnådd pensionsålder. Rådet ser gärna att de får en uppföljning av detta under nästa år.

6.1.14. Stockholms stads handlingsplan för en hållbar arbetssituation inom socialtjänsten

Rådets kommentarer:

Rådet ser gärna en uppföljning av Stockholms stads handlingsplan för en hållbar arbetssituation inom socialtjänsten under 2024. Rådet undrar vilka åtgärder staden kommer att vidta för att kunna nå de som är uppsatta i handlingsplanen?

Lina svarar att handlingsplanen är en beskrivning av ett önskat läge och att staden även satt in stadsövergripande aktiviteter. Tanken är att man på årsbasis enklare kan fatta nya beslut utifrån behov och hela tiden justera indikatorerna därefter så att vi förflyttar oss hela tiden.

6.1.19. Boendestöd inom funktionsnedsättning – en kvalitetsgranskning

Rådets kommentarer:

Rådet har noterat att det blivit en minskning sedan tidigare. Finns det en ambition att öka andelen?

Lisa berättar att hon bjudit in funktionshinderinspektörerna till ett av vårens sammanträden, när deras årsrapport går upp till nämnden så att rådet kan ställa frågor och gå djupare i kvalitetsgranskningen.

7. Äldrenämnden

7.1. Föredragningslista äldrenämnden 2023-12-12

7.1.7. Verksamhetsplan för äldrenämnden 2024

Rådets kommentarer:

Rådet tycker det känns bra att de fyra fokusområden vi har beslutat om i vårt råd fanns med i verksamhetsplanen. Rådet noterade även att det stod att man ska ha tillgång till ett bra boende som man har råd med.

Rådet önskar att personalen får utbildning i hur man pratar med människor med hörselnedsättning och inte bara i hur olika hjälpmedlen fungerar.

Linda Hammes svarar att de fokuserat mycket på lokaler och hjälpmedel men att det numera börjar jobba med utbildningar för personalen.

7.1.11. Stockholms stads handlingsplan för en hållbararbetssituation inom socialtjänsten

Rådets kommentarer:

Rådet hänvisar till svaret under punkt 6.1.14.

8. Överförmyndarnämnden

8.1. Föredragningslista överförmyndarnämnden 2023-12-14

8.1.14. Yttrande över remiss från kommunstyrelsen ”Stockholmstads trygghetsprogram 2024-2027”

Håkan berättar att de möter en mer organiserad brottslighet som de inte mött förut. Det är mer avancerade upplägg med bland annat företag.

Håkan vill även nämna att det i en annan kommun i Sverige framkommit i att det är en chef för den kommunens överförmyndarnämnd som skingrat pengar av sina huvudmän. Därför har Håkan krävt att revisorerna ska göra en särskild granskning av Stockholms stads överförmyndarförvaltning.

Rådets kommentarer:

Rådet tycker att det ta initiativ är mycket bra.

9. Anmälningssärenden/Övrigt

Rådets kommentarer:

Rådets vill att det ska skickas ut en fastställd kalender för kommande års sammanträden för vårt funktionshinderråd.

Lisa Gagnerud och Therese Englund sammanställer en årsplan för rådets samtliga sammanträden som skickas ut till rådet under kommande vecka.

Lisa Gagnerud berättar att det finns en e-tjänst för äldreomsorgen och för personer med funktionsnedsättning. Stockholms stad hoppas att kunna utveckla e-tjänsten under det kommande året. Den finns på marknaden och används men socialförvaltningen vet att den behöver förbättras. Lisa Gagneruds förslag är att vi skickar ut länken till ledamöterna så att rådet kan testa den och gå igenom för att se vad de tycker om e-tjänsten och vilka förbättringar de ser att förvaltningen kan göra med e-tjänsten. Hur kan den bli enklare? Saknas det någonting i e-tjänsten?

Rebecka Jeppsson som är en av de som jobbar med e-tjänsten kommer att besöka rådet under januari för att prata om e-tjänsten och få in rådets synpunkter.

Rådet ställer sig positivt till Lisa Gagneruds förslag.

Ordförande tackar för ett bra möte och avslutade mötet.